Evropski parlament
2024-2029

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

OSNUTEK PRIPOROČILA

o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Bosni in Hercegovini
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Jaroslav Bžoch

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV 6

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Bosni in Hercegovini
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Odobritev)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (16666/2024),

– ob upoštevanju osnutka Sporazuma med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Bosni in Hercegovini (16665/2024),

– ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 77(2), točki (b) in (d), členom 79(2), točka (c), in členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a), Pogodbe o delovanju Evropske unije (C10-0117/2025),

– ob upoštevanju člena 107(1) in (4) ter člena 117(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A10-0000/2025),

1. odobri sklenitev sporazuma;

2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic ter Bosne in Hercegovine.

OBRAZLOŽITEV

a. Ozadje

Namen predlaganega sklepa Sveta je odobriti sporazum o statusu med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino glede operativnih dejavnosti, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo v Bosni in Hercegovini, kot so določene v Uredbi (EU) 2019/1896 o evropski mejni in obalni straži.

Ena od nalog Evropske agencije za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: agencija) je sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema uredba o evropski mejni in obalni straži, „vključno z morebitno operativno napotitvijo skupin za upravljanje meja v tretje države“. Agencija lahko v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog, sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, zajete z uredbo, in lahko ob soglasju zadevne tretje države na njenem ozemlju izvaja ukrepe v zvezi z evropskim integriranim upravljanjem meja.

Namen sporazuma o statusu je zajeti vse vidike, ki so potrebni za izvajanje ukrepov agencije v tretjih državah. Na podlagi člena 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896 Unija v okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu.

Komisija je v skladu z uredbo o evropski mejni in obalni straži in členom 76(1) Uredbe v sporočilu COM(2021)0892 predstavila model sporazuma o statusu v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896, ki vsebuje posebne določbe za izvajanje ukrepov na ozemlju tretjih držav. Sporazum o statusu z Bosno in Hercegovino temelji na modelu, ki ga je pripravila Komisija.

Komisija je 14. oktobra 2025 poročevalce obvestila o napredku pri pogajanjih o sporazumu o statusu med Evropsko unijo in Bosno in Hercegovino. Seje so se udeležili tudi organi Bosne in Hercegovine. 6. novembra 2025 naj bi potekala tudi seja z uradnikom za temeljne pravice agencije Frontex in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov. Sporazum je bil podpisan 11. junija 2025 v Sarajevu v Bosni in Hercegovini.

b. Stališče poročevalca

Na vrhuncu migracijske in begunske krize leta 2015 je več sto tisoč prosilcev za azil in migrantov v Evropsko unijo prispelo prek Zahodnega Balkana. Migracijski pritisk na zahodnobalkanskih poteh v naslednjih letih je bil velik, to pa je ustvarilo pritisk na zunanje meje EU. Zato so potrebna nadaljnja prizadevanja za zakonit nadzor migracijskih tokov v skladu z mednarodno in evropsko zakonodajo.

Poročevalec meni, da je sklenitev uradnih, pravno zavezujočih sporazumov v okviru sodelovanja s tretjimi državami bistvenega pomena za zagotavljanje preglednosti ter javnega in demokratičnega nadzora tega sodelovanja.

Strukturirano in trajno sodelovanje s tretjimi državami, zlasti Zahodnim Balkanom, je sestavni del evropskega prostora stabilnosti in varnosti. Zato je krepitev sodelovanja z Bosno in Hercegovino na področju migracij in upravljanja meja strateško pomembna za zmanjšanje pritiska na hrvaško mejo z Bosno in Hercegovino ter posledično preprečevanje nedovoljenih

prehodov na zunanjih mejah EU, pa tudi boj proti čezmejnemu kriminalu. Tesno sodelovanje s partnericami z Zahodnega Balkana je zato bistveno ne le za upravljanje migracijskih tokov v EU, zmanjšanje števila nedovoljenih prihodov in izboljšanje učinkovitosti operacij vračanja, temveč tudi za boj proti tihotapljenju migrantov in zmanjševanje tveganj, povezanih z organiziranim kriminalom.

Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter zvezno ministrstvo za notranje zadeve Bosne in Hercegovine morata spoštovati določbe Uredbe (EU) 2019/1896 in zagotoviti njeno popolno skladnost, tudi na področju temeljnih pravic. Med postopkom odobritve v Evropskem parlamentu so se pojasnila Komisije, pristojnih organov Bosne in Hercegovine, uradnika za temeljne pravice in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o pomenu tega sporazuma o statusu izkazala za zadovoljiva. Sporazum o statusu in prisotnost uradnikov Evropske agencije za mejno in obalno stražo na ozemlju Bosne in Hercegovine bosta prispevala k boju proti nedovoljenim migracijam v EU in izboljšanju splošnih varnostnih razmer ob polnem spoštovanju temeljnih pravic med postopki nadzora meja. Glede na veliko število ljudi, ki na poti v EU prečkajo Bosno in Hercegovino, bo ta sporazum okrepil našo podporo partnericam z Zahodnega Balkana pri učinkovitejšem upravljanju migracijskih tokov v popolni skladnosti z našimi evropskimi standardi.

Poročevalec v zaključku ugotavlja, da je predlagani sporazum o statusu skladen z modelom sporazuma o statusu, kot ga je določila Komisija v sporočilu o vsebini in določbah, ki naj jih vsebuje končni sporazum.

Ker ta sporazum prihaja v fazo izvajanja, Parlament Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo poziva, naj ga nemudoma obvesti o dejavnostih, ki potekajo kot del izvajanja sporazuma o statusu, ter jo opominja, da mora v skladu s členom 73(8) Uredbe (EU) 2019/1896 v svoja letna poročila vključiti oceno sodelovanja s tretjimi državami.

Sporazumi o statusu o operativnih dejavnostih, ki jih izvaja Evropska agencija za mejno in obalno stražo, ki so že bili sklenjeni z Moldavijo, Severno Makedonijo, Črno goro, Albanijo in Srbijo, so pokazali, da tesno sodelovanje z Zahodnim Balkanom prinaša pozitivne rezultate.

Ob upoštevanju navedenega priporoča, naj Parlament potrdi besedilo osnutka sklepa Sveta.